

مروری بر بیماری سرطان طوقه در موستانهای ایران

حسن محمودزاده^۱، علی ناظمیه^۲، اسلام مجیدی^۳، احمد خلیقی^۴، ابراهیم پیغامی^۵

۱- دانشجوی دوره دکتری باغبانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی مهاباد

۲- دانشیار گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز

۳- عضو هیئت علمی مؤسسه اصلاح و تهیه نهال و بذر کرج

۴- دانشیار گروه باغبانی دانشکده کشاورزی کرج دانشگاه تهران

۵- دانشیار گروه گیاه پزشکی دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز

به منظور شناسایی ساختار مورفولوژیکی و تشخیص باکتری مولد سرطان طوقه مو (آگروباکتریوم تومیفیسینس) و تعیین وجود آن در خاک موستانها و اندامهای موهای آلوده و شناخت عوامل مؤثر در انتشار عامل و نیز جهت رفع آلودگی از قلمه‌های مورد استفاده در تکثیر مو آزمایشاتی انجام شده است. در این آزمایشات سعی گردید پس از عصاره‌گیری از خاک موستان و اندامهای مختلف موها مطالعاتی میکروسکوپی وجود عامل بیماری سرطان طوقه و تعیین میزان جمعیت آن در این نمونه‌ها صورت گیرد مقایسه محیط‌های کشت عمومی مانند NAG و EMB برای رشد کلونهای باکتری انجام شده است و تجزیه واریانس داده‌های آماری نشان داده است که در صورت آلوده بودن موها احتمال انتقال این عامل از طریق ابزار و وسایل مورد استفاده در تکثیر، داشت و نیز بستر کاشت خزانه و موستان در صورت آلوده بودن وجود دارد و از این نظر بین ارقام مختلف موهای اروپایی اختلافی وجود ندارد اثرات تیمارهای گرمایی و شیمیایی بر رفع آلودگی این عامل از قلمه‌های تهیه شده از پایه‌های مادری آلوده نشان داده است که تیمارهای گرمایی بهتر از تیمارهای شیمیایی بوده‌اند و در بین آنها تیمار گرمایی ۵۰° سانتیگراد به مدت نیم ساعت از سایر تیمارها بهتر بوده است. همبستگی بین صفات مختلف پس از اجرای آزمایش بررسی شده است و نتایج نشان داده است که همبستگی بین صفت ریشه زایی و موفقیت تکثیر موها و کاهش درصد آلودگی به دنبال تیمارها مثبت و معنی‌دار است این آزمایشات در قالب طرحهای آماری CRD، آزمایش فاکتوریل با طرح پایه CRD و آزمایش کرتها دو بار خرد شده (SSP) با طرح پایه CRD به صورت آزمایشگاهی، گلخانه‌ای و مزرعه‌ای اجرا شده است و مقایسات میانگین با آزمون LSD صورت گرفته است.